Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Corneliu Guzun
Dosarul nr. 2r-2458/24 (2-24057392-02-2r-04092024)

D E C I Z I E

3 martie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele completului, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Corlăteanu Diana şi Bagrin Lucia

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de către Pînzaru Mihail şi Pînzaru Ioana

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 iunie 2024, prin care s-a admis cererea de asigurare a acțiunii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Papcov Evgheni împotriva lui Pînzaru Mihail și Pînzaru Ioana cu privire la declararea inopozabilității și indisponibilizării actului juridic fraudulos,-

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 27 mai 2024, Papcov Evgheni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pînzaru Mihail și Pînzaru Ioana, cu privire la declararea inopozabilității și indisponibilizării actului juridic fraudulos.

Concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată s-a solicitat aplicarea sechestrului asupra bunurilor imobile ce aparțin cu drept de proprietate pârâtului Pînzaru Ioana Vasilii, IDNP:*****, născută la *****, cu nr. cadastral *****-teren cu suprafața de 0,0614 ha, situat la adresa *****, extravilan, locul amplasării *****, cu modul de folosință: lot pomicol și nr. cadastral *****.*****-construcție cu suprafața de 78.8 m.p., situată la adresa *****, extravilan, locul amplasării *****, cu modul de folosință: căsuță de vacanță.

În susținerea cerinței se indică că, reclamantul este în prezența motivelor temeinic justificate, pentru care este necesară asigurarea acțiunii, prin aplicarea sechestrului pe bunurile imobile, ce aparțin cu drept de proprietate pârâtului-terțului contractant/beneficiarul actului fraudulos-Pînzaru Ioana.

Reține că, scopul principal, în acest context, este evitarea „apariției” dobânditorului de bună credință pe parcursul procesului sau asigurarea unui fond de garanție suficient în persoana terțului contractant –Pînzaru Ioana pentru eventuala compensație bănească.

Menționează că, instituirea măsurilor asiguratorii, de către stat, vin în scopul protejării și conservării dreptului de creanță a creditorului, atunci când din culpa debitorului garanțiile nu sunt executate și sunt supuse unui litigiu.

Susține că, creanța creditorului/reclamant în procesul civil cu privire la repararea prejudiciului material, îl constituie încasarea sumei bănești, ce este în coraport cu măsura de asigurare cerută de reclamant, iar prin urmare, mijlocul de protecție al creditorului, prin instituirea sechestrului, se caracterizează prin faptul că va împiedica ca pârâtul Pînzaru Ioana să înstrăineze altor persoane terțe bunurile imobile respective.

Afirmă că, obiectul acțiunii în procesul civil cu privire la repararea prejudiciului constituie o sumă considerabilă pentru o persoană fizică fapt care raportat la situația din speță ar oferi eventualei hotărâri judecătorești de admitere a acțiunii un caracter iluzoriu contrar garanțiilor art. 6 CEDO.

Evidențiază faptul că, obiectul acțiunii în procesul civil cu privire la repararea prejudiciului material constituie valoarea apartamentelor de care a fost privat reclamantul, fapt care prin excelență se înglobează în noțiunea de bun în sensul art. 1 Protocol 1CEDO.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 iunie 2024 a fost admisă cerința privind asigurarea acțiunii înaintată de Papcov Evgheni. S-a aplicat sechestru asupra terenului cu nr. cadastral ***** și asupra construcției cu nr. cadastral *****.***** situate la adresa *****, extravilan, *****.

Solicitarea recurenților:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 22 august 2024, Pînzaru Mihail a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 iunie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de fond și respingerea cererii cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

La data de 23 august 2024 avocatul Alexei Tighinean acționînd în interesele Ioanei Pînzaru a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 iunie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de fond și respingerea cererii cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Argumentele recurenților:

În argumentarea cererilor de recurs, Pînzaru Mihail și avocatul Alexei Tighinean acționînd în interesele Ioanei Pînzaru au invocat că nu sunt de acord cu încheierea instanței de fond.

Au invocat că, obiectul contractului de donație din 08 februarie 2024 constituie ½ cota parte din imobilul supus sechestrului. Care circumstanță a fost impusă instanței de

fond și a împiedicat preîntîmpinarea atingerii intereselor terțului (proprietarului altei ½ cota parte) prin aplicarea acestei măsuri de asigurare, în incheierea recurată nu se invocă.

Relevă că, Papcov Evgheni nu este deținător și nu a avut statut de creditor al persoanei fizice Pînzaru Mihail și nici nu a administratorului autorizat Pînzaru Mihail, ci doar creditor al întreprinderii insolvabile ”Amtarex&Co” SRL.

Careva relații bilaterale între reclamant și persoana fizică Pînzaru Mihail niciodată nu au avut loc, precum și nu există în natură vreun act juridic încheiat între părți sau un act de dispoziție care ar viza relații între reclamant și pîrît.

Suplimentar, indică că în calitatea de administrator autorizat este asigurat de eventuale situații de pericol legat de activitatea profesională. Astfel, potrivit obiectului contractului de asigurare a răspunderii civile profesionale nr. Apr0065/2020 din 12 noiembrie 2020, constituie interesele patrimoniale ale administratorului autorizat Pînzaru Mihail pentru prejudiciul cauzat terților în cadrul exercitării atribuțiilor profesionale. Contractul dat acoperă răspunderea profesională a administratorului autorizat, inclusiv prejudiciul material cauzat terților.

Consideră că argumentele lui Papcov Evgheni referitoare la existența riscului privind imposibilitatea executării unei eventuale hotărîri judecătorești în cazul neaplicării măsurilor de asigurare, urmează a fi respinse ca declarative.

La 06 decembrie 2024, Papcov Evgheni a depus referință asupra recursurilor declarate de Pînzaru Mihail și avocatul Alexei Tighinean acționînd în interesele Ioanei Pînzaru împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 iunie 2024, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii instanței de fond.

Termenul de declarare a recursului:

În corespundere cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea recurată a fost emisă la 3 iunie 2024, cu încheierea recurată, recurenții au făcut cunoștință la data de 12 august 2024 (f.d.141-142), iar cererile de recurs au fost depuse la 22 și corespunzător la 23 august 2024 (f. d. 144-158).

Astfel, recursurile declarate de Pînzaru Mihail și de avocatul Alexei Tighinean acționînd în interesele Ioanei Pînzaru împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 iunie 2024, se consideră depus în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide recursul întemeiat și pasibil de a fi admis, iar încheierea instanței de fond casată, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs,

fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În baza art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

În acord cu prevederile art. 174 Cod de procedură civilă la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanţa dispune în aceeași zi aplicarea sau neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărârea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acţiunii ar face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

În temeiul art. 175 alin. (1) lit. b) și c) Cod de procedură civilă în vederea asigurării acţiunii, judecătorul sau instanţa este în drept să interzică pîrîtului săvîrşirea unor anumite acte, și să interzică altor persoane săvîrşirea unor anumite acte în privinţa obiectului în litigiu, inclusiv transmiterea de bunuri către pîrît sau îndeplinirea unor alte obligaţii faţă de el.

În acest context Colegiul notează că, asigurarea acțiunii civile constă dintr-o totalitate de măsuri silite temporare, dispuse de către judecător sau instanța de judecată la solicitarea părții interesate, menite să garanteze executarea efectivă a unei hotărâri judecătorești definitive și aceste măsuri au următoarele particularități: sunt urgente; au un caracter temporar; au drept scop apărarea drepturilor patrimoniale ale solicitantului; urmează să fie în concordanță cu obiectul acțiunii.

Indiferent de forma aplicabilă, măsura asiguratorie ține de substanța obiectului acțiunii, judecătorul urmând să o dispună doar în cazul în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei eventuale imposibilități de executare, sarcina probațiunii întru aplicarea măsurii de asigurare fiind pusă pe seama solicitantului, care urmează să prezinte probe pertinente și să justifice necesitatea asigurării acesteia, iar aprecierea pericolului ținut de substanța obiectului acțiunii este la latitudinea instanței de judecată.

Astfel, Colegiul subliniază că pentru a dispune aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii nu este suficientă acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată cu caracter nepatrimonial, ci este necesar ca judecătorul sau instanța de judecată să stabilească, în baza probelor și argumentelor prezentate de reclamant, că neluarea unor astfel de măsuri ar putea face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Colegiul relevă că, la pronunțarea încheierii privind aplicarea măsurilor de asigurare sau neaplicarea acestora, judecătorul urmează să verifice: raționalitatea și temeinicia cerințelor solicitantului despre aplicarea măsurilor de asigurare; probabilitatea cauzării unui prejudiciu solicitantului în cazul neaplicării măsurilor de asigurare; dacă există pericolul in mora (pericol de dispariție, degradare, înstrăinare, risipire a bunului sau proastă administrare); asigurarea unui echilibru între părțile cointeresate; preîntâmpinarea atingerii intereselor publice sau a intereselor unor terți în cazul aplicării măsurilor de asigurare; în ce măsură modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate și dacă aceasta va asigura realizarea de facto a scopului măsurilor de asigurare.

În același timp, asigurarea acțiunii trebuie să corespundă scopului legitim şi să fie proporțională, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantului.

Din actele cauzei rezultă că, la 27 mai 2024, Papcov Evgheni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pînzaru Mihail și Pînzaru Ioana cu privire la declararea inopozabilității și indisponibilizării actului juridic fraudulos.

Concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată s-a solicitat aplicarea sechestrului asupra bunurilor imobile ce aparțin cu drept de proprietate pârâtului Pînzaru Ioana Vasilii, IDNP:*****, născută la *****, cu nr. cadastral *****-teren cu suprafața de 0,0614 ha, situat la adresa *****, extravilan, locul amplasării *****, cu modul de folosință: lot pomicol și nr. cadastral *****.*****-construcție cu suprafața de 78.8 m.p., situată la adresa *****, extravilan, locul amplasării *****, cu modul de folosință: căsuță de vacanță.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 3iunie 2024 a fost admisă cerința privind asigurarea acțiunii înaintată de Papcov Evgheni. S-a aplicat sechestru asupra terenului cu nr. cadastral ***** și asupra construcției cu nr. cadastral *****.***** situate la adresa *****, extravilan, *****.

Analizând încheierea supusă recursului, materialele cauzei și motivele invocate de recurent, Colegiul judiciar constată că, instanța de fond eronat a reținut starea de fapt și a aplicat cadrul legal situației.

La caz, Colegiul judiciar relevă că în argumentarea soluției sale, instanța de fond a reținut că, reclamantul a înaintat cerere de chemare în judecată către Pînzaru Mihail cu privire la repararea prejudiciului material în mărime de 3 593 000.50 lei. Prin încheierea nr.2-1791/2024 din 26 ianuarie 2024, a judecătorului judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Țonov Irina, s-a acceptat în procedură contencioasă cererea de chemare în judecată depusă de Papcov Evgheni împotriva lui Pînzaru Mihail.

În aceeași zi, prin încheierea nr.2-1791/2024 din 26 ianuarie 2024, a judecătorului judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Țonov Irina s-a admis cererea înaintată de Papcov Evgheni privind asigurarea acțiunii.

Prin răspunsul Executorului judecătoresc Gosic Andrei din 19 ianuarie 2024, Papcov Evgheni a fost înștiințat că, pe numele lui Pînzaru Mihail nu sunt înregistrate cu drept de proprietate bunuri imobile amplasate pe teritoriul Republicii Moldova.

Iar potrivit extrasului din Registrul Bunurilor Imobile, rezultă că, prin contractul de donație nr.*****, Pînzaru Mihail a donat terenul cu nr. cadastral. ***** și construcția nr. cadastral *****.***** Ioanei Pînzaru.

Ținând cont de aceste circumstanțe și luând în considerație că obiectul prezentei acțiuni reprezintă, declararea inopozabilității față de reclamantul Papcov Evgheni a actului juridic fraudulos și anume a contractului de donație nr.***** încheiat între Pînzaru Mihail și Pînzaru Ioana, iar o eventuală hotărâre riscă să rămână neexecutată sau cel puțin să întâmpine serioase dificultăți în cadrul executării, judecătorul consideră că în speță există necesitatea protejării interesului reclamantului.

Instanța de recurs remarcă că argumentele primei instanțe nicidecum nu justifică

necesitatea aplicării măsurilor de asigurare a acțiunii, or conform extrasului din Registrul Bunurilor Imobile, anexat la materialele dosarului (f.d.129-130) bunul imobil cu numerele cadastrale: ***** și *****.***** aparțin cu drept de proprietate după: ½ Pînzaru Marina și ½ Pînzaru Ioana.

Iar, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2024 s-a admis cererea de recurs declarată de administratorul autorizat Pînzaru Mihail. S-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău sediu Centru din 26 ianuarie 2024 prin care au fpst aplicate măsuri de asigurare a acțiunii în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Papcov Evgheni, prin intermediul avocatului Leșanu Tudor împotriva administratorului autorizat Pînzaru Mihail cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a emis o nouă încheiere sub formă de decizie prin care: s-a respins cererea depusă de reprezentantul reclamantului Papcov Evgheni, avocatul Leșanu Tudor cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În acest sens, Colegiul conchide că instanța ierarhic inferioară a omis să argumenteze necesitatea instituirii măsurilor de asigurare prin prisma aprecierii pericolului eventualei imposibilități de executare ținut de substanța obiectului acțiunii.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs reține și faptul că, prin depășirea scopului asigurării acţiunii se va echivala cu o încălcare gravă a drepturilor părţii opuse în cadrul procesului civil, cărora i s-ar putea cauza prejudicii irecuperabile.

Colegiul judiciar accentuează că, în jurisprudenta CEDO, principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele să fie avantajată în raport cu cealaltă parte din proces. Acest principiu -unul din elementele noțiunii mai largi de proces echitabil- impune fiecărei părți să i se ofere posibilitatea rezonabilă de a-și susține cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-o situație de net dezavantaj în raport cu „adversarul” ei (cauza Ankerl contra Suediei, hotarârea din 18 februarie 1997; cauza Niderost - Huler contra Suediei, hotarârea 1997-I/24 noiembrie 1997).

Totodată, instanța de recurs punctează că, legislația procesuală civilă lasă judecătorului posibilitatea de a aprecia întinderea şi caracterul real și ireversibil al prejudiciului, a cărui producere iminentă este invocată de reclamanta/intimată.

Astfel, în contextul aplicării măsurilor asiguratorii, Curtea Europeană a subliniat că, atât în procesul penal, cât şi în procesul civil, este importantă demonstrarea existenţei riscului întârzierii aplicării măsurii (periculum in mora) (a se vedea DCC nr.55 din 4 mai 2023, § 56; Fabrizio Stefano Piras v. San Marino (dec.), 27 iunie 2*****7, § 53).

De asemenea, în jurisprudenţa sa, Curtea a reţinut că măsurile provizorii, aplicate în fiecare caz separat examinat de instanţa de judecată, ţin de substanţa obiectului acţiunii. Instanţa urmează să dispună măsura provizorie, care menţine starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanţe în care, în mod plauzibil, se afirmă un risc al unei pagube ireparabile (HCC nr. 31 din 1 octombrie 2*****3, §72).

Așadar, atunci când există riscul ca o măsură să impună o sarcină excesivă, trebuie să existe anumite garanții procedurale, astfel încât să se asigure că funcționarea sistemului și impactul acestuia asupra drepturilor de proprietate ale solicitantului nu sunt

nici arbitrare, nici imprevizibile (a se vedea, de exemplu, Džinić v. Croația, 17 mai 2*****6, § 68).

În această ordine de idei, Colegiul judiciar notează că, conform art. 177 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cererea de asigurare a acțiunii se indică motivele și circumstanțele pentru care se solicită asigurarea acțiunii. Astfel, legiuitorul a pus în sarcina solicitantului prezentarea unor probe pertinente, care ar justifica necesitatea asigurării acțiunii.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că, măsurile provizorii aplicate în fiecare caz separat de către instanța de judecată țin de substanța obiectului acțiunii. Instanța urmează să dispună măsura provizorie, care menține starea de fapt pe durata examinării cauzei, în circumstanțe, în care în mod plauzibil există riscul unei pagube ireparabile.

Colegiul judiciar remarcă că simpla existență a pretențiilor față de recurenta/pârâtă nu justifică temeinicia cererii de asigurare a acțiunii, în condițiile în care scopul asigurării acţiunii urmează să fie invocat şi justificat de persoana care solicită aplicarea măsurilor de asigurare, deoarece asigurarea acţiunii constă din limitări, interdicţii sau obligaţii dispuse în mod operativ de către instanţa de judecată.

În acest sens, Colegiul judiciar apreciază ca fiind incorectă soluția instanței de fond, cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare, așa cum a fost menționat.

Mai mult ca atât, asigurarea acțiunii civile este o măsură care implică anumite restricții și imixtiuni în sfera drepturilor pârâtei. Astfel, la caz nu este întrunit caracterul de raționalitate și temeinicie a cerințelor solicitantei despre aplicarea măsurilor de asigurare. Aplicarea măsurii de asigurare a acțiunii impune limitări serioase în exercitarea drepturilor civile ale persoanei și nu poate fi dispusă în mod expres, având la bază simple afirmații, ci urmează a fi demonstrat efectiv existența riscurilor justificative. Or, măsura în cauză limitează drepturile patrimoniale fundamentale ale persoanei apărate de art.46 al Constituției Republicii Moldova și art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Măsura sechestrului asupra bunurilor reprezintă o ingerință directă în exercitarea dreptului său de proprietate. Prin urmare, încălcarea de către stat a acestui drept, urmează a fi realizată doar în circumstanțe excepționale, cu asigurarea unui echilibru justificativ între interesele generale ale societății în coraport cu interesele individuale.

Colegiul judiciar accentuează că, în jurisprudenta CEDO, principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele să fie avantajată în raport cu cealaltă parte din proces. Acest principiu-unul din elementele noțiunii mai largi de proces echitabil- impune fiecărei părți să i se ofere posibilitatea rezonabilă de a-și susține cauza sa în condiții care să nu o plaseze într-o situație de net dezavantaj în raport cu „adversarul” ei (cauza Ankerl contra Suediei, hotarârea din 18 februarie 1997; cauza Niderost - Huler contra Suediei, hotărârea 1997-I/24 noiembrie 1997).

În același timp, Colegiul civil reiterează că, pe lângă faptul că scopul măsurilor de asigurare este de a conserva o anumită situație legală sau de fapt pentru a proteja

drepturile părții interesate, acestea urmează a fi proporționale, adică ingerințele în drepturile pârâtului trebuie să fie echilibrate într-o măsură rezonabilă de protecția anticipată a drepturilor reclamantei.

Deci, Colegiul evidențiază că reclamantul/intimatul Papcov Evvgheni nu a prezentat probe, care să demonstreze existența riscului imposibilității punerii în executare a eventualei hotărâri judiciare de admitere a acțiunii. Or, nici nu este în corelație cu obiectul acțiunii înaintate, modalitatea de asigurare a acțiunii solicitate de Papcov Evvgheni.

Prin urmare, Colegiu civil conchide că, instanța de fond eronat a concluzionat asupra necesității admiterii cererii de asigurare a acțiunii în sensul formulat de Papcov Evvgheni. Reieșind din faptul că argumentele recursului declarat de Pînzaru Mihail și avocatul Alexei Tighinean acționînd în interesele Ioanei Pînzaru sunt întemeiate, instanţa de recurs consideră necesar de a admite recursurile, a casa integral încheierea instanței de fond, soluționând prin decizie problema respectivă, cu respingerea cererii depuse de Papcov Evgheni cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

În conformitate cu art. 427 lit. c) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admit recursurile declarate de către Pînzaru Mihail și de avocatul Alexei Tighinean acționînd în interesele Ioanei Pînzaru.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 3 iunie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Papcov Evgheni împotriva lui Pînzaru Mihail și Pînzaru Ioana cu privire la declararea inopozabilității și indisponibilizării actului juridic fraudulos, și soluționează prin decizie problema în fond, prin care:

Se respinge cererea depusă de Papcov Evgheni cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Panov Ana

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Bagrin Lucia